

RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI

Anorboyeva Durdona Shodiboy qizi

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali

Annotatsiya: Mazkur maqolada raqamli iqtisodiyot tushunchalari, uning rivojlanishi O‘zbekistonda raqamli iqtisodiyotga o‘tishning elementlari va muammolari, qolaversa dunyo tajribasida raqamli iqtisodiyotning istiqbolli belgilari ko‘rsatilgan. Raqamli iqtisodiyotning jamiyatimiz taraqqiyotiga bosqichma-bosqich o‘tilishi ko‘plab iqtisodiy va istiqbolli muammolarni yechishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: Raqamli iqtisodiyot ,blokcheyn,elektron hujjat,elektron tijorat.

Abstract: This article describes the concepts of the digital economy. It’s development , the elements and challenges of the transition to digital economy in Uzbekistan and also the promising signs of the digital economy in the world experience. The gradual transiion of the digital economy to the development of our society helps solve many economics and promising problems.

Keywords: digital economics blockchain, electronic documentation, E-commerce.

So‘ngi ikki yil davomida mamlakatimizda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish bo‘yicha izchil chora-tadbirlar amalga oshirilib davlat organlari va boshqa tashkilotlarda elektron hujjat almashinuvi hamda jismoniy va yuridik shaxslarga xizmat ko‘rsatish uchun elektron tijorat tizimlari bosqichma-bosqich

joriy etilmoqda.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish sohasidagi shu jumladan, blokcheyn texnologiyalarini joriy qilish bilan bog'liq bo'lgan davlat –xususiy sherikchilik shartlarida amalga oshirish uchun investorlarning mablag'larini jalb etish va birlashtirish asosiy vazifalaridan biri bo'lgan davlat muassasidagi shaklida ishonch raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishni qo'llab quvvatlash jamg'armasi tashkil etilgan .

Raqamli iqtisodiyot unchalik uzoq bo'lmagan vaqtda ya'ni 1995-yil Massachusetts universiteti olimi Nikolas Neoroponte tomonidan kelib chiqqan . Olim axborot –komunikatsiya texnologiyalarini intensiv rivojlanishi ortida eski iqtisodiyotdan yangi iqtisodiyotga o'tishda qanday o'zgarishlar ro'y berishi mumkinligini aytib o'tgan.

Raqamli iqtisodiyot –bu xo'jalik iqtisodiyotni yuritish hisoblanadi . Bunda ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatishdagi asosiy omil raqamlar ko'rinishida bo'lgan .Katta hajmdagi axborotlarni qayta ishlash va shu qayta ishlash natijasini tahlil qilish yordamida har xil turdagi ishlab chiqarish xizmat ko'rsatish texnologiyalari va mahsulotlarni yetkazib berish mumkin.Yana tushinarli tarzda aytadigan bo'lsak raqamli iqtisodiyot bu onlayn xizmat ko'rsatish elektron to'lovlarini amalga oshirish onlayn savdo va boshqa turdagi sohalarni raqamli kompyuter texnologiyalarni rivojlanishiga bog'liq. Hozirgi kunda amalga oshiradigan onlayn savdo va boshqa turdagi sohalarni ,raqamli kompyuter texnologiyalarini rivojlanishi bilan bog'liqdir.

Raqamli iqtisodiyot rivojlanishining boshqa afzalliklarini ham keltirib o'tamiz;

- ^ ishlab chiqarishda mehnat samaradorligini oshirish;
- ^ kompaniyalarning raqobatdoshligini oshirish;
- ^ ishlab chiqarishdagi harajatlarni kamaytirish;

^ yangi zamonaviy kasblar paydo bo'lishi;

^ kambag'allikni yengish va ijtimoiy tengsizlikni yo'qolishi;

Yuqoridagilar raqamli iqtisodiyotning bor yo'g'i bir nechta afzalliklari xolos. Xalqaro iqtisodiyotning rivojlanishi bizning kundalik hayotimizda ijobiy texnologiyalaridan ta'sir ko'rsatadi. Oddiy foydalanuvchiga ko'plab qo'shimcha imkoniyatlar beradi va albatta bozor o'sishi rivojlanishida muhim ro'l o'ynaydi.

Xulosa qilib aytganda [raqamli]atamasi barcha sohalarda axborot faol foydalanishni anglatadi. Davlat innovatsion va raqamli ekotizimni qo'llab – quvvatlash sohasida raqamli talimning yangi metodlaridan foydalanishimiz kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020-yilning 24-yanvarda yo'llagan murojotnomasi;
2. Ayupov .R.X.Baltabayev.G.r(2018)Raqamli valyutalar bozor;innovatsiyalar va rivojlantirish istiqbollari .-Fan va texnologiya;
3. [https://review.uz/uz/post/raqamli iqtisodiyot –mamlakatimiz – taraqqiyoti-garovidir;](https://review.uz/uz/post/raqamli_iqtisodiyot_-_mamlakatimiz_-_taraqqiyoti-garovidir;)
4. [https://aniq/uz/uz/yangiliklar raqamli iqtisodiyot nima](https://aniq/uz/uz/yangiliklar_raqamli_iqtisodiyot_nima)
5. [https://uzupwikione/wike/Digital economy](https://uzupwikione/wike/Digital_economy)
6. <https://www.gazeta.uz/oz/2020/02/21/digital-2023>
7. [https://zarnews/uz/oz.post/raqamli iqtisodiyot -nima](https://zarnews/uz/oz.post/raqamli_iqtisodiyot_-nima)